

Dokumentace k 2. projektu IPP 14/15

(MKA: Minimalizace konečného automatu)

• **Zadání úlohy**

Skript „mka.py“ je implementován v jazyce Python. Slouží pro práci s konečným automatem, především pro jeho minimalizaci. Vstup i výstup jsou v textové formě. Odkud se čte a kam se zapisuje volí uživatel parametry při spuštění.

• **Argumenty příkazové řádky a jejich zpracování**

Skript lze spustit jak bez argumentů, tak s některými z následujících:

1. `--input=PATH` určuje, kde odkud má skript číst zadaný konečný automat. Při vynechání tohoto parametru se autot čte ze standardního vstupu. Při jeho použití musí být doplněn o validní cestu PATH k souboru. Je-li zadána nevalidní, skript končí s návratovou hodnotou 2.
2. `--output=PATH` určuje, kam se bude zapisovat veškerý výstup skriptu. Není-li uveden, proběhne výpis na standardní výstup. Pokud je zadán s nevalidní cestou PATH, skript je ukončen a vrací hodnotu 3.
3. `-m` zadává se, chceme-li automat na vstupu minimalizovat. Nelze kombinovat s parametrem `-f`.
4. `-f` automat na vstupu je zpracován, obsahuje-li právě jeden neukončující stav, je tento vypsán jako výstup skriptu. Nelze kombinovat s parametrem `-m`.
5. `-i` při načítání automatu se nehledí na velikost písma.

Nápověda se zobrazí při spuštění s parametrem `-help`. Pokud nebyl zadán přepínač `-m` ani `-f`, na výstupu je vypsán automat, který byl zadán – avšak v normalizované formě. Po zkušenostech z předchozího projektu jsem si na argumenty udělal rovnou vlastní parser. Zkontroluje validitu a nastaví řídicí proměnné skriptu.

• **Zpracování vstupu**

Ze všeho nejdřív je konečný automat na vstupu prohnán naimplementovaným konečným automatem, který z něj odstraní všechny komentáře, a taky nahradí řídicí znaky pro popis automatu (obyčejné závorky, složené závorky, čárka, apostrof, znak začátku komentáře) vlastním textem – ty se totiž mohou objevit i jako symbol vstupní abecedy, a proto je potřeba je rozlišit. Řešit tento problém regulárními výrazy mi přišlo zdlouhavé. Stačilo zavést automat, který se řídí pomocí boolean proměnné držící informaci o tom, zda-li se nacházíme ve stavu zapisování symbolu vstupní abecedy nebo mimo něj. To je asi vše co se dá v této chvíli dělat – následuje kontrola lexikální a syntaktické validity zápisu automatu pomocí regulárních výrazů. Například odstranění případných mezer není nyní možné ($Q=\{s1,s_2,s3\}$ je chybný zápis, avšak $Q=\{s1,s2,s3\}$ už správný). Celek je regulárny rozdělen a každá komponenta pětkrát nahrazena zvlášť. V dalším kroce probíhá jejich kontrola. Položky komponenty jsou nahrazeny do seznamu jejím rozdělením v místě řídicí čárky. Vypuštění všech bílých znaků může proběhnout po kontrole jednotlivých položek – regulární výrazy provádějící tuto kontrolu tedy musí být doplněny o možné bílé znaky na správných místech. Prázdný řetězec není symbol, pokud se tedy objeví ve vstupní abecedě, chyba se hlásí odtud. Takto probíhá **lexikální a syntaktická kontrola** zadaného automatu.

Po dokončení předchozí části proběhne **sémantická kontrola**. Položky všech komponent jsou uloženy v poli v normalizovaném tvaru, můžou se tedy vzájemně porovnávat. Konkrétně počáteční stav, koncové stavy a části položek přechodových pravidel jsou kontrolovány, zda-li neobsahují stav resp. symbol který nepatří do množiny všech stavů resp. do vstupní abecedy. Pokud ano, skript hlásí sémantickou chybu. Stejnětak je-li množina reprezentující vstupní abecedu prázdná.

Po dokončení předchozí části proběhne **kontrola na dobrou specifikovanost** automatu. Je vyžadováno, aby pro každý stav existovalo právě jedno (determinismus) přechodové pravidlo pro každý symbol. Kontroluje se tedy počet pravidel se součinem kardinalit zmíněných množin a také shodnost levých stran pravidel. Je-li v pravidlech uveden epsilon přechod, chyba se hlásí odtud. Nakonec je potřeba testovat existenci nedostupných a neukončujících stavů (při nálezů nedostupného stavu je hlášena chyba, neukončující stav může být maximálně jeden – ten se zde i případně nahraje do speciální proměnné, se kterou se pracuje, byl-li zadán argument *-f*).

- **Tvorba výstupu**

V této chvíli máme načtený dobře specifikovaný automat. Výstup záleží na zvoleném přepínači *-m* /*-f*. Pokud uživatel nezvolil ani jeden, obsah komponent automatu je lexigograficky uspořádán, poté podle pravidel normalizovaného výstupu poskládán do výstupního řetězce. Ten je následně vypsán na výstup zvolený argumentem *--output*. Volil-li argument *-m*, ještě před uspořádáním a výpisem je automat minimalizován. V případě argumentu *-f* se pouze vypíše nalezený neukončující stav (případně 0) a skript končí.

- **Minimalizace**

Algoritmus minimalizace z přednášek je na pochopení poměrně jednoduchý. Implementace však už tak jednoduchá nebyla. Štěpení množiny stavů se mi nepodařilo zajistit jinak než spoustou zanořených cyklů – vzhledem k tomu, že se potřebují prostřídat všechny možné kombinace prvků pěti množin to nejspíš ani jinak možné není. Za největší překážku považuju problém rozdělení množin podle stavu na pravé straně vybraných pravidel. V ukázkovém řešení minimalizace v předmětu IFJ je totiž popsán ideální případ, kdy se množiny buď vůbec nedělí a nebo se dělí na dvě další. Při jiném zadání by se ale mohlo stát, že se bude rozdělovat po *X* prvcích na *Y* množin. Po dlouhém přemýšlení ale vyšlo najevo, že toto není potřeba řešit – stačilo vždy příslušnou množinu rozdělit ne na *Y*, ale na 2 množiny. Zbylá množina stavů je totiž rozštěpena (je-li to možné) hned v dalším průchodu (zajišťuje jej cyklus *while*, který pokračuje, dokud se množina mění – je co rozdělovat). Před dalším průchodem jsou nalezené prvky odebrány z míst v původní množině ke štěpení a jsou přidány jako další samostatná množina. Pokud je štěpení hotové, podle výsledků jsou přetvořeny komponenty KA – množina stavů, pravidel, počáteční stav a množina koncových stavů.